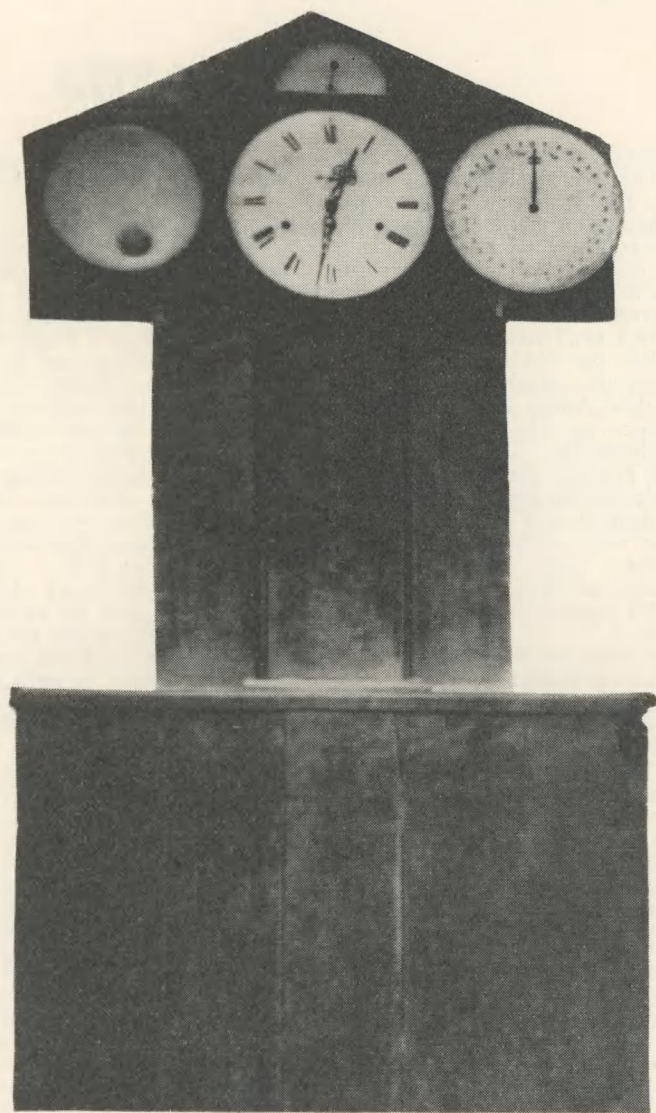

K
R
Ö
N
I
K
A

EKHULTSKLOCKAN

BERG 1955

YGGDRASIL

Förekomsten av ett världsträd har hos vitt skilda folkslag varit en allmänt antagen föreställning i mytologierna. Någon enhetlig framställning därom lär dock inte finnas. De olika folkslagen hade var för sig olika uppfattningar därom, isynnerhet vad beträffar utformningen, fastän helhetsbegreppet väsentligt sammanfaller.

Så t.ex. fanns det folkslag, som föreställde sig världsträdet som en sjugrenig björk på »järnberget vid jordens mittpunkt». Andra åter som en gran, vilken sträckte sig från »jordens navel» och upp till himmelen.

I Norden var världsträdet mest känt under det isländska namnet *Yggdrasil*. Detta är dock ett noa — namn, som icke anger dess rätta innebörd. Det betyder i verkligheten Ygges drasel = Odens häst. Det antages att det fått detta namn därför att, enligt sägnen, Oden har hängt i dess grenar.

I källor och uppslagsböcker är uppgifterna om Yggdrasil något olika, då den är omgiven av många sagor och sägner, även en del olikheter i stavningssättet finnas.

Nordborna föreställde sig Yggdrasil som ett träd, en ask, vilkens lövkrona ständigt står grön, dess grenar sträcka sig vida över jorden och åstadkomma den dag, som faller om natten. Trädets tre rötter sträcka sig också vida kring jorden och ha anslutning till människorna. Tiden, visheten och ödet ha också där sin hemvist. I trädets topp sitter en örn, 4 hjortar tära föda ur trädet och ormar gnaga på dess rötter. En ekorre är budbärare mellan ormarna och örnen. Varken eld eller järn biter på trädet, utan det står ständigt grönt till världens undergång och skall, på sitt sätt, avbilda hela tillvaron med bevarande av livets betingelser.

Trots att föreställningarna därom härstammar från heden tid, är det åtskilligt däri, som på sitt sätt överensstämmer med kristen åskådning.

Enligt en uppgift skulle det varit under vikingatiden, som Yggdrasil blev ansedd som världsträdet — livets eller tidens träd.

Med detta är det inte alls fråga om några utläggningar över ämnet som sådant, därtill brister för mycket i olika avseenden — blott några antydningar. Det är i stället mera fråga om efterlysning, om och i vad mån det i Berg finnes några föremål, som

i fråga om dekor, träsnideri, smide, målning, textilmönster eller dylikt kan ha samband med sagoträdet. Redan under medeltiden framställdes avbildningar därav på så sätt och i fråga om textilier i synnerhet på bonader. Den mest bemärkta framställningen därav i Berg är korsstammen till det medeltida triumfkrucifix, vilken nu är upphängd i Bergs kyrka. Enligt en legend skall Kristi kors ha varit tillverkat av livsträdet, och det synes även därför förklarligt att träsnideriet och även färgsättningen hos nämnda korsstam skall återge bilden av det evigt knoppande livsträdet. Även på andra platser i Berg finnes avbildningar av träd, säkerligen med någon dithörande innebörd. Så t.ex. finnes i Källehult en spishall med initialer och årtal + P.M.S. : E.S.D. : 1786 + samt med en, fastän enkel, bild av ett träd med 7 grenar och på varje gren en knopp. I Ramsås finns en urtavla med årtalet 1772 och med ett träd ingravat. Detta kan synas ganska betecknande på en urtavla, då enligt en berättelse om Yggdrasil detta träd stod just vid Urds brunn. I hållristningen vid Hjultorp finnes också en trädbild, men vad denna skall beteckna, är nog oklart. Även har avbildningar av träd tagit sig uttryck i träsniderier. På en del allmogemöbler, såsom stolar, sängar, soffor o. d. är det inte alls ovanligt att vederbörande hemsnickare sökt framställa någon form av träd och i synnerhet trädknoppar, mer eller mindre skickligt, eller kanske rättare sagt mer eller mindre klumpigt utförda. I en del fall har sedan målare givit knopparna sin rätta färg. Även kan detta framträda i ornament i verandor, vindskivor och annat. Det är inte alls säkert att den, som utfört sådant själv visste vad det skulle föreställa, utan han har bara tagit mönster av något föregående. I folkspråket kallades sådana utskärningar med det betecknande namnet »snickarglädje». I detta sammanhang kan också nämnas, att en del snickeriarbeten, såsom fönster, portar o. d., väl också mer eller mindre omedvetet, skulle föreställa solen med dess strålar — kanske en kvarleva från soldyrkan. I fråga om textilier, i synnerhet på bonader lär mönster med träd, hjortar och andra figurer varit sammankomponerade.

Delvis liknande textur, men med i grund och botten samma innebörd, har nu på den

HULTA KLINT

Gör man en färd uppåt Hult, bör man inte försumma att utsträcka den till Hulta Klint. Redan från det man börjar beträda vägarna, som går genom dessa skogar, känner man hur underbart naturen förmår tala sitt tysta språk. Man ser högresta granar majestätiskt resa sig mot höjden och ståtliga furor med sina raka brungrå stammar står där så vackert bland lumiga björkar. Kommer man farande vägen mot den vackra Hultsjön, finner man vid vänster sida om vägen en liten skylt med påskrift »Klinten». Följer man så vägen några hundra meter är man snart uppe på berget. På höger hand kommer man så upp till utsikten över vad man kan se åt söder. Bl. a. ser man där flera kyrkor, såsom Tolg, Tjureda samt Sjösås. Man kan även skönja något av Söraby samt Bergs kyrkor, den sistnämnda dock något skymd av skogen, på höjderna öster om Lädja. Ser man så mot öster, kan man, särskilt med kikare, även skönja Ramkvilla kyrka. Förr, innan skogen vuxit upp, kunde man även se tornet av Gårdsby kyrka, man kunde då även se vattentornet i Växjö samt något av husen där.

Vi ha även utsikt över åkrarna vid Stenshult i Tolg samt Nykulla i Tjureda. Se vi så något längre mot norr, ha vi Stenkulla, samt Bråna i Tolg. Vi se även bebyggelse vid Böksholm samt kring Sjösås. Av sjöar se vi nedanför oss den vackra Hultsjön med sina små öar, sina vassrika vikar samt steniga stränder. Längre bort ha vi Näs-sjön, och nästan vid horisonten Helgasjön.

Vad man här skulle önska sig vore ett utsiktstorn, så man komme upp över skogen; man finge då ett friare synfält.

Går man längs berget längre mot norr, så har man där utsikt mot väster, över Hult, Lunden, Lövhult, Bredhult, samt Slätthult.

Nedanför berget ligger den avlånga Klintsjön, till vilken man ej kan finna något som helst tillflöde, varför sjön måste få sitt vatten från några underjordiska källor, därav har den fått sitt källklara vatten.

Kan man så finna nedgången till grottan, som ligger något längre bort, så får man se något, som väl kan sägas vara ganska ovanligt.

Vi ha här en gång ner i berget, c:a 6—7 m. lång samt c:a 1 m. bred. Över denna ligger ett väldigt stenblock, vilket bildar taket. Grottan har öppning i båda ändar. Man anser, att det är om denna grotta Viktor Rydberg skrivit i sin dikt »Singoalla». Därom må vara hur som helst, grottan är verkligen sevärd.

Ty har man väl kommit ner, så ångrar man sig ej. Vägen dit ned är ganska brant. Man blir verkligen imponerad av de flera meter höga släta lodräta bergväggarna. Strax nedanför stupet ligger sjön. Går man ut på den klippavsats som bildar en riktig hylla och tittar ned i djupet, så är det inte utan att man ryser. Sjön mäter nämligen strax utanför 22 m. djup. Tänker man sig sjön utan vatten, skulle ju här vara en riktig avgrund.

Man förstår varför HULTA KLINT under långa tider tillbaka gärna varit besökt, och inte minst i nuvarande tid. Hade man haft en gästbok i grottan, skulle namnteckningarna där säkert varit hundratalet.

Är det männe sägnerna om trollen, som en gång bott i grottan och sedan slogos ihjäl av åskan där, eller är det den djupa ro som vilar över Hulta skogar som gör, att man aldrig kommer att ångra ett besök på HULTA KLINTAR.

Anton Andersson.

senaste tiden återupptagits av arkitekter vid framställning av kormattor till kyrkor. Sådana mattor finnes nu i några kyrkor även i Växjö stift.

Bergs Hembygdsförening, vilkens verksamhet även omfattar kulturvård, mottager till Hembygdsgården i den mån som så är möjligt, olika kulturföremål och gärna, om

så finnes, någon sak, som mera tydligt kan ha något samband med ovanstående eller också uppgift om avbildningar därav. Särskilt vore det av intresse, om det funnes någon »äkt» väggbonad med något av ovan nämnda bilder eller mönster.

Edv. K.

Sången om Bergs kyrkas storklocka

I socknar, där någon äldre ringklocka finnes, brukar denna också vara förbunden med någon sägen, som återger en eller annan sak rörande klockans tillkomst, helst om klockan saknar inskription, varigenom dess ålder på vanligt sätt kan tillförlitligt angivas. Detta äger också tillämpning på den i Bergs kyrka varande »Storklockan».

Sången om gjutningen av denna klocka berättades en gång för mig av min far under mina tidigare ungdomsår. Den innehöll tillika uppgift om platsen, varest gjutningen skulle ägt rum. Sången hade ungefär följande lydelse: »Församlingsborna hade beslutat, att skaffa sig en ringklocka och satte sig i förbindelse med en gjutmästare, som gjort sig känd för skicklighet ej blott i att kunna gjuta klockor utan att även verkställa gjutningen så, att klockorna gävo god vittjudad klang. Han blev därför anförtrodd uppdraget att för socknens räkning gjuta en klocka samt vidtog också genast erforderliga anstalter för arbetets utförande. För att förläna högsta möjliga välljud och klangstyrka åt klockan behöfdes, utom erforderlig mängd av koppar och tenn, även så stor mängd silver som möjligt. Även detta lyckades tydligen traktens befolkning till, som det hette, »Guds ära», anskaffa. Arbetet fortskred sakta men mycket omsorgsfullt på en plats belägen något väst-sydväst om kyrkan. Där har sedan marken i senare tid blifvit genom odling förvandlerad till den åker, som nu finnes mellan Vinninge och Bergs Herregård. Då denna uppodling skedde, skulle man funnit spår av gjutsand och en stor mängd kol och pärlor av brons (runda spillfragment av brons), som troddes bära vittnesbörd om platsen, där klockgjutningen skett.

När äntligen alla tillredelser för gjutningens utförande blifvit slutförda, tillsade gjutmästaren sin gesäll att börja med nedsmältningen av den erforderliga gjutmalm. Gesällen fick även av sin mästare befallning, att tillsäga honom, när smältan var färdig för avtappning, men i så god tid, att mästaren kunde inpassa sitt märke m.m. i klockans gjutform. Nedsmältningen utförde gesällen punktligt efter den erhållna befallningen. För att underrätta mästaren om smältningens förlopp, uppsökte han denne i så god tid, att mästaren skulle hinna inpassa den härför avsedda inskrip-

tionen. Dessvärre fann gesällen sin mästare liggande redlost berusad och oförmögen till något arbete alls, minst till att då inpassa sitt märke eller inskription på för klockan ämnad plats. Gesällen gick då ut till smältugnen och insåg, att rätta ögonblicket för smältans intappning i formen snart var inne och omöjligt kunde uppskjutas, till mästaren hunnit uppvakna ur ruset, såvida icke gjutningen skulle misslyckas, och den dyrbara gjutmässan gå till spillo. Därför verkställde gesällen, när rätta ögonblicket hade kommit, gjutmässans intappning i den för klockan avsedda gjutformen, utan att invänta mästarens ankomst för inpassningen av den avsedda inskriptionen, ty denna konst kände icke gesällen. Klockan kom därför att bli utan inskription. När så mästaren äntligen sovit ruset av sig och erfor, vad som skett, och trots gjutningens lyckade resultat, blev han så ursinnig, att han sköt ihjäl sin allt för kunnige gesäll.» Vad påföljd detta våldsdåd hade för mästaren, lämnar sången ingen redogörelse om. Sågnens trovärdighet om den saknade inskriptionen torde dock vara ganska tvivelaktig i så måtto, att Bergs storklocka ej är den enda i sitt slag, som saknar inskription, ty enahanda är förhållandet med den i Sjöås kyrka förefintliga s. k. »storklockan». Denna klocka påvisar omisskännelig likhet också beträffande formen å Bergs storklocka. Måhända är Sjöås klocka dock något mindre än Bergs. Sjöås klocka tycks, av alla tecken att döma, vara betydligt äldre, när den blifvit omflyttad ett fjärdedels varv på sin upphängningsaxel, vilket kan synas av de djupa märken, kläppen vid ringningen efterlämnat å insidan av klockan på 4 motsatta ställen. Detta, vill jag minnas, är alls icke fallet med storklockan i Berg.

Sågnens uppgift om tiden för inpassningen av inskriptionen är också orimlig, när ingen gjutmästare ens i våra dagar torde förmå införa en dylik i gjutformen, sedan denna står redo för intappning av den smälta gjutmässan. Däremot kan en svag sanningsmöjlighet föreligga i uppgiften, att gjutmästaren, för bevarandet av en viss yrkeshemlighet, som gesällen tillägnat sig, dödat denne. Dylika yrkeshemligheter bevarades och omhuldades ännu i historisk tid mycket strängt. Klockans uppgivna gjutplats kan också äga en viss grad san-

Märklig 300-årig klocka

Ett verkligt konstur, om vilket man kan säga, att det utgör tidmätningens fullkomning, innehas av lantbrukaren Johan Persson i Hjulatorp. Klockan går i orten under benämningen Ekhultsklockan. Att den fått detta namn beror på, att i Ekhult i Hjälmshärads socken, Jönköpings län, levde omkring mitten av 1700-talet ett par självlärda klockmakare, som hette Anders Larsson och Johannes Andersson, vanligen kallade »Anners och Lasse». Anders var bl. a. skrivkunnig vilket av allmänheten på den tiden betraktades som mycket egendomligt. Det berättas, att han på grund av sin skrivkunnighet en tid fick tjänstgöra som »barnalärare», d. v. s. skollärare. Han beskrives också som en mycket gudfruktig man med gammalkyrklig läggning. Kyrkan besökte han varje söndag, och Aneboda var hans favorittempel. Under vägen till nämnda kyrka gick han förbi en liten stuga till vilken dörren stod öppen. Han stannade och hörde ett litet barn gråta inne i stugan. Han steg in och fann ett litet flickebarn ligga i en primitiv vagg. Han vaggade barnet till sömns och fortsatte sedan till kyrkan.

Ekhultsklockan kan beskrivas på följande sätt: Den har 4 urtavlor, vilka tillsammans visa sekunder, minuter, timmar, veckodagar, datum, månader, månens faser, solens ställning i dygnet och årets lopp med vintersolstånd och dagjämningstider.

ning, såvida de påstådda fynden av gjut-sand och bronsfragment verkligen å upp-given plats blivit där påträffade. Att säg-ner icke bruka fästa sig vid det möjliga utan blott vid de mera sensationella all-männa särdragen i vad som verkligen hänt, är ju ock en allmänt känd sak.

Vid nedskrivandet av ovanstående sägen kom jag att erinra mig en berättelse om ännu en av socknens ringklockor, den s. k. mellanklockan. Denna berättelse delgavs mig av min morfar, Jonas Olovsson i Vin-ninge. Hans berättelse lyder så:

»Vid en kungaringning efter Karl XIV Johan hade en i ringningen deltagande man varit iklädd »kapprock» med långa skört. En av rockens flikar hade under

Urtavlan till vänster visar månens gång med ny och nedan året runt. Den mellersta, största tavlan visar sekunder, minuter och timmar.

Urtavlan till höger visar en fullständig almanacka under hela året med månader och datum. Tavlan vrider sig under årets lopp ett helt varv och följer därmed jor-dens kretslopp kring solen året igenom.

Den översta, halvmånformiga tavlan visar solens ställning i dygnet för varje dygn under hela året. Man kan på denna tavla följa med och se hur dagarna avtaga i längd ju mer det lider med det gamla året och sedan finna hur dagarna efter vinter-solståndet åter igen börja öka i längd för att sedan avtaga vid midsommar, sommar-solståndet.

Klockan slår med vacker klang på fjä-der för varje kvart samt även ett slag ef-ter varje tre timkvart. När kl. exempelvis är 15 på e. m., slår hon ett slag på fjäder för det timkvart som gått och 3 slag på skalle med annat ljud för att markera, att klockan nu är 15. Klockan 18 slår hon på samma sätt 2 slag på fjäder och 6 slag på skalle. När klockan blir 21, så blir det 3 slag för de tre gångna timkvarten på fjä-der och 9 slag på skalle för att markera ti-den. Klockan 24 blir det 4 slag på fjäder och 12 slag på skalle för att angiva tiden. Klockan räknar på så sätt även dygnets kvart-timmar.

ringningen kommit att av blåsten föras mellan klockans insida och kläppen, varvid klockan sprack.

Därmed blev den klockan för all fram-tid obrukbar och i dess ställe anskaffades sedermera en annan klocka — den nuva-rande lillklockan.

För en del, som inte i förväg känt till hur denna klocka kommit dit, har det väckt en viss undran, över att de å klockan namngivna prästerna icke ha tjänstgjort i Berg. I Bergs krönika 1952 har Magni Jo-hansson, Kalvsvik, berättat därom och hur den förvärvats från dåvarande pastoratet Hjortsberga-Kvenneberga.

C. J. A. Johansson.

Hembygdsföreningens verksamhet år 1955

Årsmöte hölls den 22 maj 1955 i hembygdsstugan, då i huvudsak stadgeenliga ärenden förekom. Styrelsen har därutöver hållit 3 protokollförda sammanträden, och vad som förhandlats på dessa finnes angivet i de vid samma tillfällen förda protokollen.

Utöver detta har styrelsen i hembygdsvårdande syfte vidtagit vissa andra åtgärder, som icke blivit protokollförda.

Sålunda företog undertecknad tillsammans med museiintendent J. E. Anderbjörk, Växjö, den 13 april en resa genom socknen dels för att besiktiga och bestämma hur den vid vägomläggningen skövlade milstolpen vid Grönelid skulle uppsättas igen, dels för att besiktiga Drakaröret på Tornåker i Holma, som var i fara för ev. vandalisering genom ett riksviktigt utbygge, och slutligen besiktigades och bestämdes om fortsatta utgrävningar i grusbacken på Knutsudde, där förmodligen någon forntida försvarsanläggning en gång legat.

Den 30 april anordnade hembygdsstyrelsen på sedvanligt sätt valborgsmässfest med risbål på idrottsplatsen, sång och tal till våren, samt fortsatta festligheter i bygdegården med föredrag, teater etc.

Den 10 juli var Johan Johansson på lä-

nets hembygdsförbundsårsmöte i Bolmen, vilket var förlagt till fjärdingsman Johanssons hembygdsmuseum Skansen i Bolmen.

Den 2 september företog Johan Johansson och John Svensson, Ljunghaga, en inventering av de kultursamlingar, som inkommit till hembygdsstugan. Dessa numererades, och givarnas namn antecknades. Det befanns, att 120 föremål inkommit från olika givare i socknen.

Den 11 september anordnade hembygdsstyrelsen för första gången kyrkkaffefest i hembygdsstugan. Festen blev både välbesökt och lyckad. Johan Johansson lämnade en redogörelse för hembygdsföreningens tillkomst, tomtens och stugans förvärvande och arbetet med uppsättningen och de ekonomiska förhållandena under tiden. F. d. Riksdagsman E. Rydström höll ett intressant hembygdsanförande.

Den traditionella hembygdsutfärden företogs med buss den 26 juni till Blekinge, Trolle-Ljungby och Kristianstad, med hemväg över Bäckaskog kloster och kungsgård, mellan Oppmanna- och Ivösjön och Vånga fruktträdgårdar och humleodlingar med kafferast på hemvägen i Olofström.

Krönikan för år 1954 har utgivits.

Medlemsantalet är f. n. 204 årsbetalande.

Styrelsen.

Efter vad det sägs lär klockan hava gått oklanderligt i 200 år. Den behöver dragas upp en gång i veckan.

Johan Persson, har förvärvat klockan av sin fader Anton Svensson, och denne av sin fader Sven Johan Abrahamsson och vidare genom släktförhållanden fram till klockmakarna i Ekhult.

På klockan har den ursprungliga penddikeln en gång kommit bort, så att den som nu finnes icke är den autentiska. Likaså fanns det under Abrahamssons innehav av klockan 12 stycken apostlar, som vid 12-slaget gingo ut på en liten bräda genom en dörr, som gick upp av sig själv,

och bugade sig för varandra och sedan åter gick in i klockan med dörren tillsluten efter sig. Dessa apostlar är också spårlost försvunna.

Trots sin säkert över 200-åriga gångtid har inga som helst förslitningar förmärkts i urverken. Dessa lär i stort vara tillverkade av en slags hård babbitsmetall med blandning av mässing. Det yttre fodralet är av vanlig björk. Det sägs, att det för klockmakarna tog mycket lång tid att göra en Ekhultsklocka och därför lär det blott hava blivit ett fåtal tillverkade. En av dessa finns dock i Bergs socken hos ovannämnde Johan Persson.

J. J.

LEDET

Våra dagars trafikanter, som färdas från Bergs kyrka i olika riktningar, kunna sätta sig i eller på sitt fordon och nå bestämelseorten utan att stanna, om det vill sig väl. Vår ungdom ha ej varit med om och mången av de äldre har troligen glömt bort, huru det var att färdas på vägarna inom socknen för c:a 50 år sedan.

Ledet (i språkbruket »leet») har fallit i glömska, trots de besvär detta föremål åsamkade dåtida vägfarande. Ledet var till för att hindra betande djur att gå över till grannens mark eller mellan en ägares olika skiften och hade således en ej oväsentlig uppgift att fylla. Det var också nödvändigt att vägfarande respekterade ledets uppgift och såg till att det blev stängt efter att ha öppnats.

För ensam körkarl var det ofta tidsödande och besvärligt att färdas vägen fram under sommar och höst, när djuren voro utsläppta på bete. Hade man så en dragare som var mindre pålitlig, eller när det växte frodigt gräs på väggkanten, vilket dragaren helt naturligt vid bästa tillfälle lät sig väl smaka, tog det sin rundliga tid att tillryggalägga även en kortare vägsträcka. Vidare berodde det mycket på huru ledet var beskaffat. Var det enbart försett med s. k. klinka eller dylikt för att hålla ledet vid ledstolpen, gick det ganska bra, men var det även försett med »sträva», måste det hållas eller stötts upp, innan fordonet kunde passera.

Om det nu varit rimligt antal led, hade det gått för sig, men lät oss ur minnet göra en färd från Bergs kyrka mot Äby år 1905. Efter så många år kan det ej undvikas att minnet sviker på vissa punkter och ber därför om överseende med eventuellt fel angivna platser. Led nr 1 hade man med detsamma vid kyrkan, nr 2 var det så kallade Vrieledet, nr 3 mellan Herrgårdens åker och äng, nr 4 mellan Herrgårdens och Prästgårdens ågor, nr 5 vid Bergsjön, nr 6 vid Lillsjön, nr 7 mellan Torshults skogsmark och åker, nr 8 och 9 inom Torshults inägor, nr 10 och 11 nedanför Tors kulle, nr 12 och 13 mellan Tors kulle och Hjulatorp, nr 14 på Hjulatorps gårde och nr 15 vid Hjulatorps såg. Alltså 15 led på denna en halv mils vägsträcka.

Låt oss göra en liknande färd från Bergs kyrka mot Lidnäs, en väg som vid denna tid livligt trafikerades med all slags fordon, icke minst med timmerfordon. Led nr 1 hade man då vid Hörnet, nr 2 vid Hjortens, nr 3 vid Sörskog, nr 4 vid Furuledet, nr 5 mellan Båldens backe och Bredhult, vid s. k. Smedjegårds äng, nr 6 vid Bredhult, nr 7 vid Stuping, nr 8 och 9 vid Matkull, nr 10 vid Källethult, nr 11 vid avtagsvägen till Lilla Målen och nr 12 vid St. Målen.

På grund av att gamla vägbanan på många ställen är igenvuxen, torde det vara svårt att numera avgöra, var ledet en gång funnits.

Undrar just vad nutida trafikanter skulle säga, om de måste stanna med sina bilar 15 gånger på en resa mellan Berg och Hjulatorps såg och 12 gånger på en resa mellan Berg och St. Målen. Det bleve sannolikt uttryck fällda, som ej voro lämpliga att återge i tryck. Å andra sidan lugnade det möjligen ned jäktet och oron, för har den vägfarande stannat sitt fordon och stigit ur detsamma, tar han sig även en titt på omgivningen och utsikten.

Led i närheten av bebodda platser bevakades icke sällan av barn i uppväxtåldern. En slant som ersättning för de öppnade ledet för vägfarande var många gånger en välkommen inkomst i tider, då det sattes lika mycket värde på en femöring som numera på en enkrona. Var det en rask pojke och en god vägfarande-givare, kunde pojken springa från det ena ledet till andra, kanske tre, fyra led och på så sätt få sig en vacker slant.

Leden voro icke sällan på vår- och sommarkvällar mötesplats för ungdom, ty de voro alltid en plats, som man icke kunde taga fel på. Först möttes de på var sin sida om ledet, så åkte de på ledet en stund, för att sedan vandra på samma håll, såsom det bör vara.

Även om ledet hamnat i glömskans djup, torde det icke vara obefogat att efterkommande släkten få veta att det en gång funnits till och haft en icke oväsentlig uppgift att fylla, liksom att det varit till hindres för de vägfarande.

H. F.

Skolväsendet i Berg förr och nu

Den nuvarande tiden fordrar mer uppläsning och kunskap i olika ämnen än vad som fordrades av det allmänna folket i början av 1800-talet, ty på den tiden fanns blott ett fåtal människor med kunskap i läsning och skrivning.

Som exempel härpå omtalas, att då Landshövding Carl Stellan Mörner 1823 höll ett sammanträde med ordsbefolkningen på tingsstället Ingelstorp och begärde att någon av de närvarande bönderna skulle underskriva protokollet över dagens förhandlingar, det befanns att ej mer än en av de närvarande var skrivkunnig, nämligen Erik Jonasson, gemenligen kallad »landshövdingen» (troligen därför att han mer än de andra kunde skriva). Vid det mummel, som uppstod bland de församlade, märkte Landshövdingen, att de kallade nämnde Erik för »landshövdingen». Då Erik kom fram för att skriva under protokollet, sade Landshövdingen: »God dag, Broder» och räckte honom handen. »Tack» svarade Erik, »karaktären är nog god, men inkomsten är för ringa». Då han skrivit under protokollet gav Landshövdingen Erik en specieriksdaler samt bjöd honom än en gång handen och tackade honom. Ett dylikt åtgörande ansågs som en stor ära, ty på den tiden var det ovanligt, att en överordnad hälsade på en ofrälse bonde.

På 1840-talet var det sedan en del som lejde en person, Måns Eriksson med vedernamnet »Kvarnabagge», vilken gick omkring i gårdarna och undervisade barnen, lärde dem stava och slutligen läsa rent. Detta utförde han mot att han erhöll maten samt då och då lite drickspengar. Längre fram hyrde bönderna en ödestuga, där bygdens barn fingo samlas för att mottaga undervisning, och kursen omfattade blott 6—8 veckor. Läroämnet var huvudsakligen innanläsning samt något plugg på den Lindblomska katekesen, som innehöll 371 frågor och svar under det att den nuvarande innehåller endast 268.

Då den nya skolformen beslutats, blev Johannes Oséen antagen till folkskollärare år 1865 i Bergs skoldistrikt, som t.o.m. 1878 utgjordes av Bergs och Ormesberga socknar, i vilket distrikt Oséen ambulerade med 3 månader i Ormesberga och 9 månader i Berg. Efter 1878 blev Berg en-

skilt skoldistrikt med tre stationer: Berg, Matkull och Lädja, med 4 månaders kurs på varje ställe. Till dessa platser måste Oséen morgon och kväll gående tillryggelägga omkring 10 km fram och åter. Detta fortgick till år 1895, då han avgick med pension. Efter honom valdes till ordinarie folkskollärare Henrik Waldegren, med samma förmåner och skyldigheter som företrädaren haft. Han tjänstgjorde här till år 1903. Sedan har folkskollärarsysslan innehaft av ett flertal lärare och lärarinnor, både som ordinarie och vikarierande.

Efter 1846 uppehölls småskolan i Berg av dåvarande kantorn Carl Holmdahl, vilken på grund av sin fattigdom blev av församlingen sänd till Amerika år 1869. Nu var församlingen utan både kantor och småskollärare, men på Direktör Fogelbergs förord blev en seminarist i 3:e klassen, J. Blomstrand, antagen till vikarie för klockaretjänsten, ty han hade ännu ej fått examen från »semis». För att uppehålla organisttjänsten måste han varje lördag till fots gå till Berg, såvida det ej fanns några Berg-bor i staden, med vilka han kunde åka, samt sedan på söndagseftermiddagen gå tillbaka till staden. Efter denna ordning uppehöll han tjänsten i över 2 år, då han blev utexaminerad från seminariet. Sedan blev han också småskollärare i Berg, till 1886, varefter han överlät tjänsten till en lärarinna från Ormesberga.

Sedan Holmdahl rest till Amerika blev skollärare Blommendal småskollärare i Lädja till år 1878, varefter soldatänkan Anna Djerf, Björka, blev ambulerande lärarinna i Lädja och Matkull, Matilda Nilsson från Tolg blev därefter ordinarie innehavare av lärartjänsten i Matkull och Lädja till 1893.

Sedan har tjänsterna — liksom i Berg — uppehållits av ett flertal personer, dels som ordinarie, dels som vikarie. På grund av stegrade fordringar på både skollokaler och lärarbostäder har det under senare år varit svårt att få lärare, varför tjänsterna uppehållits omväxlande med ordinarie och vikarier, men vad skollocalerna beträffar äro de av inspektören godkända, och lärarbostad i Lädja är under de senaste åren uppförd.

Magni Petersson.

MARKNADSRESAN

För femtio år sedan, när bergborna skulle sälja sina kor, oxar, stutar eller hästar, vare sig det var till slakt eller liv, gick det ej som nu för tiden, att djuren hämtades av djurtransportbilar vid eller i närheten av gårdarna för att föras till slakteri eller livdjursauktion. På den tiden var det att gå till fots samt leda eller driva djuren till marknader. De marknader, som bergborna i allmänhet besökte, voro Bredhults, Moheda, Kråketorps, Dädesjö, Växjö, Vrigstads och Tjursbacke (nuvarande Rydaholm). Att ge sig iväg två eller tre mil var ett företag, och i regel blev det nödvändigt att börja resan dagen före marknadsdagen, för att djuren ej skulle vara trötta vid framkomsten, när affärerna började, utan man kunde taga det med ro. Foder till djuren måste medföras på ett eller annat sätt. Mången gång gjorde flera sällskap på en dylik resa för att det ej skulle bli enformigt, och en hästskjuts medfördes gemensamt för foder till djuren och männen byttes vid att åka. I allmänhet voro dylika färder ej tråkiga, som man skulle kunna tro, därför att det pratades och gladdes värre på grund av att man färdades i större eller mindre sällskap.

Till Bredhults och Moheda marknad var det i regel tid nog att bege sig hemifrån på natten eller morgonen.

Att första gången få vara med om en marknadsfärd var en upplevelse, som sent kan glömmas, särskilt om man var i tonåldern, då allting lekte. Det är en resa till Moheda marknad i maj 1907 som här skall försöka skildras. Veckor i förväg såg man fram emot denna dag och man hörde efter bland i närheten boende, om det fanns flera som skulle till marknaden med djur, för att få sällskap. I denna omskrivna färd var det tre unga män, som hade fått förtroendet att driva djuren, medan de äldre skulle åka hästskjuts en annan väg och möta upp vid marknaden. Någon vidare sömn var ej att tänka på den natten man skulle ge sig iväg. Redan vid tolvdraget var det nödvändigt att fodra, vattna och rykta djuren. Själv skulle man ha mat både i sig och till matsäck. Mellan kl. ett och två på natten samlades så drivarna med sina djur på avtalad plats, och den var

denna gången Mosstorpet i östra kanten av Röda mossen. Tre glada ynglingar med sina djur samlades. Två utav dem hade förut gjort samma resa, som det nu var fråga om, medan den tredje var novis. Det var en sådan där riktigt härlig vårmorgon, som det kan vara, när vädret är gynnsamt, och förutsättningarna för en trevlig färd voro bästa tänkbara. Dimman låg tät över Röda mossen, och djuren gingo raskt utan att behöva pådrivas. Det pratades, sjöngs en och annan marschvisa eller trall när färdens gick genom skog och ängar mot Holma. Det började snart ljusna i öster och skogens fåglar stämde upp i kör och över det hela hörde man orrarnas kuttande. Ibland fick man lov att stanna för att riktigt njuta av den underbara musiken. Så gick färdens över Geboda, och vid Silvatorps basta gjordes den första riktiga rasten, och det var nästan full dager. Ännu hade inga vare sig folk eller få syns till i samma ärende som vi. Så fortsattes färdens över Åkersände och vidare väster ut. Nu uppstod någon tvekan om vägval. En av färdtagarna påstod att vi borde taga vägen över en plats, som hette Had-dagärde, medan en annan påstod att färdens borde tagas över Stocksryd. Den senare segrade, men när vi kommo till Stocksryd gick det galet. På en gårdsplan fortsatte vi rakt fram i nästan nordlig riktning och förstodo ej att vi voro på galen väg, förrän denna tog slut i en mosse. Vända var nödvändigt för att komma rätt, och nu måste vi raska på för att vara framme vid sjutiden. Över Brännhult och Musteryd gick färdens, och från Klintbacken skymtade vi marknadsstånden. Så gjordes åter en rast för att djuren skulle vara i god kondition vid framkomsten. Snart voro vi framme, och i furubacken stod redan hästskjutsen och väntade. Snart voro affärerna i full gång och djuren såldes, varefter vi fingo tid att ägna oss åt marknadsnöjen och roligheter.

*

Denna resa står ännu i färskaste minne som en av de underbaraste, tack vare ett härligt väder och synnerligen trevliga och älskvärda vänner som sällskap.

H. F.

JOHANNES OSÉEN

I en föregående artikel omnämndes, hur Johannes Oséen såsom skollärare måste gå till fots dagligen den 12—13 kilometer långa vägen till Lädja och Matkull, där varje termin omfattade 16 veckor.

Som en närmare presentation av hans lärargärning kan jag meddela, att skol-schemat var följande.

Psalmsång och morgonbön samt därefter bibelläsning. Förhör av läxor i katekes och biblisk historia, innanläsning i folk-skolans läsebok. Middagsrast. En gång i veckan sångövning, psalmer och foster-ländska sånger, då de med sångröst begä-vade fick samlas framför katedern, där Oséen med sin fiol spelade och till sist an-gav tonen. Själv var han ej sångare, men han hade så fint musiköra, att han vid förekommande fel i sången alltid hörde varifrån felet kom. De ej med sångröst be-gåvade fick under tiden räkna eller skriva. Sen blev det rättskrivning efter diktamen, omväxlande med välskrivning. Med denna senare var han mycket noga, och själv hade han en ovanligt fin handstil. Sedan fick 2:a klassen (det var ej mer än två klasser) undervisning i geografi omväx-lande med svensk historia. 1:a klassen fick under denna tid räkna på griffeltavla, sen

blev det psalmsång och aftonbön, och så var dagsarbetet slut.

Oséen ansågs vara sträng men omutligt rättvis samt omtänksam om sina elever. Jag minns hur han en gång under en lek-tion, då jag höll på att svimma, genast till-sade en flicka att följa mig hem. En gång kom vi pojkar i gräl med varandra under middagsrasten, och grälet slutade med stenkastning, men strax var han ute, och då blev det slut. Vi fick ej bannor eller stryk utan endast förmaning, att om det förekom flera gånger, skulle han anmäla det till föräldrar och skolråd. Märkte han slöhet under lektionerna, ljöd det: »sti' opp å' stå» på sittbrådan eller i svårare fall sitta på skampallen i vrån. Detta var hans straffmedel. Det är ej många av hans elever som nu leva, men de som ännu fin-nas kvar minnas honom med aktning. Frid över hans minne!

Under sin tjänstgöringstid bodde Oséen i östra rummet på övre våningen i socken-stugan, men då han blev pensionerad köpte han en tomt av sin svåger, Johan Peter Johansson i Björka, och lät bygga en villa samt planterade äpplen och päron, körsbär och bigarräer. Villan äges och be-bos nu av sonen Gunnar.

Magni Petersson.

Slumrande toner

Slumrande toner fjärran ur tiden,
toner ifrån stugor, från fält och vänan lid,
sällsamma röster ur gravarnas dunkel,
jubel och kvalsång från hänsovnas strid —
Vaknen alla, höjen eder!
Fädernas budskap
I bringen till söner, till lyssnande tid.

Står inunder rönnen lutande stugan,
mossbeväxt är trappan, och ogräsen gro.
Innanför rutornas gröngamla stängsel
minnena de sova i ljudlösan ro.
Böj ditt huvud! Träd försiktigt!
Helig är platsen,
där fädernas hägnande andar bo.

Slocknade kolen vi tända på härden,
varsamt vi taga det kära i vår vård.
Spinnrocken surrar vid lågande brasan,
medan vi väva på sägnernas bård,
Flamma forneld! Lys vår gärning!
Lys genom tiden
för sönerna väg hem till fädernas gård!

Alex. Slotte

TVÅ STÄMMOR SOM TYSTNAT

Några minnesord över två verksamma församlingsbor

ROBERT JOHANSSON

har helt hastigt gått bort under året. Han dog på sjukhus i Växjö. I 20 års tid tjänstgjorde han som församlingens organist och kantor och blev därigenom en välkänd sockenbo. Redan från barn- och ungdomstid hade han ett stort musikaliskt intresse. Främst ägnade han sig åt kyrkomusiken. Genom att denna låg honom varmt om hjärtat, förvärvade han sig stor skicklighet på området och blev som kyrkomusiker högt skattad av församlingsborna.

Hans intresse sträckte sig icke enbart till den musikaliska konsten, utan han sökte också genom studier lära känna musikens mästare, tonsättare och kompositörer. Som ett exempel på Robert Johanssons stora intresse härför kan bl. a. nämnas, att då han var med på en utfärd till Helsingör i Danmark och vid besök i Karmeliterklosters S:t Maria kyrka helt oväntat där fick se en minnestavla av den store musikern och tonsättaren Didrik Buxtehude, detta beredde honom en stor tillfredsställelse, och ett skimmer av glädje spred sig över hans ansikte. Han stannade framför min-

nestavlan och läste bildtexten med synbar rörelse. Säkert var denna upptäckt i kyrkan av den store musikmästaren Buxtehude för Robert Johansson en upplevelse och en glädjestund.

Förutom den egentliga kyrkomusiken hade Robert Johansson en varm känsla för hela det kyrkliga gudstjänstlivet, och han bevarade väl det gamla fromhetsarvet från »fädernas kyrka».

På skolväsendets område var han också verksam. Han var bl. a. en längre tid skolkassör och verksam inom andra olika nämnder och styrelser både inom och utom socknen.

Likaså var han en livligt intresserad skogsmänniska, naturvän och hembygdsvårdare, alltid hjälpsam, vänsäll och godhjärtad. Genom dessa personliga egenskaper såväl som genom sin 20-åriga kyrkomusik bevarar församlingsborna hans minne och hans gärning i sina hjärtan i ljus och minnesrik hägkomst.

J. J.

ERIC RYDSTRÖM

I 46 år har vi vandrat tillsammans min käraste vän och trofaste livskamrat. Allting har plötsligt blivit tungt och grått sedan han gått bort. Men minnet av lyckliga dagar och strävsamma år får lysa för mig.

Det var en lugn och god tid, när vi började. Man kände trygghet och glädje vid den egna hården. Det blev gemensam hjälp i arbetet, både med de tyngre göromålen som jord och djur, liksom inne med hus-håll och barn.

Vi hade i stort sett samma livsideal. Eric, som hade så lätt att kläda sina tankar

i levande ord, ville väcka ungdomens intresse för nykterhet och förstäelse för det stora kulturarv, vi fått att förvalta.

»Allt är givet människan som lån», heter det. När vi på vintern, särskilt vid julen, samlades omkring brasan, endast familjen eller tillsammans med vänner och meningsfränder, då var det högtid, sång, musik, tal och diskussioner. Då var Eric glad och lycklig! På samma sätt var det, då vi satt i kyrkan och lyssnade till gudstjänsten, till körens vackra sång, till orgelmusiken och predikan. Då låg det ett ljus skimmer över hans kära ansikte.

Eric trodde på framtiden och det godas seger till slut. Inga av hans goda tankar skall någonsin dö, förrän ännu bättre tankar spirat ut de frön han sådde.

Offta citerade Eric några ord av E. G. Geijer, bl. a. dessa: »Ty av den kärlek, som går genom världen, föll ock en strimma in i min själ».

Jag tror det var denna strimma, som drev honom till att arbeta så oförtrutet, för att få se sina höga ideal förverkligade.

Ruth Rydström.

*

Eric Rydström var en rikt begåvad man, som förstod att använda de gåvor naturen givit honom. I ungdomsåren vanns han för Godtemplarorden, och arbetet för nykterhet, broderskap och upplysning blev hans. Logen Blåkllockan i Lidnäs var hans skötebarn, och fastän hans stora duglighet och arbetsförmåga togs i anspråk för en mängd uppdrag, förblev hemortens godtemplarloge alltid föremål för hans omvårdnad och varma intresse.

När hans livsgärning nu är ändad står det klart för envar, som kände Eric Rydström: hans andliga utrustning, hans vakna intellekt, hans arbetsinsatser på skilda områden har varit av oerhörd betydelse för hans hemsocken, såväl som för hela vårt län. I tacksamhet för vad han givit, vad han offrat och för det goda exempel han varit för oss alla, böja vi våra huvuden och lova att minnas vår flärdfrie och gode broder och vän.

Birger Herrlander.

*

Släktskap och gemensamma intressen förde mig tidigt samman med Eric Rydström. Den starka viljan och den stora förmågan att ständigt kunna arbeta för sina ideal var kännetecknet för hans karaktär. Godtemplarorden har mycket att tacka honom för, och därför må följande ord ur distriktets programbok även här få utgöra hyllningen för nykterhetskampen Eric Rydström:

En vägvisare för vår rörelse har gått bort. Intill slutet bar han sin fackla klart lysande.

En rik människa, i det ordets allra vackraste betydelse. Ty han bar i sin tankevärld idé och diktning sällsamt levande — till inspiration och som kraftkälla för allt sitt arbete i det godas tjänst.

Hans verk lever.

Sent skall han glömmas!

Walter Lindström.

F. riksdagsman Rydström var icke blott en välkänd person inom socknen, utan även långt utöver dess gränser. I tidigaste ungdomen utbildade han sig för jordbrukarens yrke både teoretiskt och praktiskt, och efter det han gift sig och övertagit svärföräldrarnas gård i Vrån gjorde han omfattande förbättringar på denna och följde sedan med öppen blick alla nya rön och erfarenheter som framkom på jordbrukets område.

Mycket tidigt blev han en varm och hängiven nykterhetsman och beklädde inom IOGT framstående tjänstemannaposter, blev kallad till medlem av Tempelriddareorden och innehade en längre tid ordförandeposten inom Kronobergs läns nykterhetsförbund. Allt folkbildningsarbete i övrigt låg honom varmt om hjärtat och genom läsning och självstudier förvärvade han sig ingående kunskaper på olika områden. Inom främst folkbildningsarbetet var han en populär och högt uppskattad föredragshållare och reste vida omkring både som nykterhetstalare och folkbildare. Vare sig han uppträdde som föredragshållare eller tillfällig talare vid någon fest eller familjehögtid etc., var alltid framställningen klar och innehållsrik med oftast ideell anstrykning, framförd med Rydströms egen, säreget behagfulla stämma, till vilken man gärna lyssnade.

Hans verksamhet inom det offentliga livets skilda områden var allt för omfattande för att här kunna beskrivas. Det skulle allt för mycket inkräkta på utrymmet i vår lilla krönika.

Här skall blott omnämnas, att hans sista offentliga framträdande, blott några få dagar före hans bortgång, var på en hembygdsdag i hembygdsgården den 11 september, där Rydström bl. a. talade om att »aktningen och vördnaden för fädernas gärningar har samband med lydnaden för fjärde budet».

Personligen var Rydström en stilla och försynt man. Han gjorde inget väsen av sig. Han satte sig alltid grundligt in i alla sina förtroenden och åtaganden för att kunna uträtta ett fullgot arbete. Där så behövdes var han alltid beredd att stödja och hjälpa. Genom dessa gedigna egenskaper tillvann han sig allas sympatier, vänskap och aktning.

J. J.

Väderleken i Berg

Efter anteckningar av Magni Petersson och Erik Andersson

Januari. Under årets första vecka var det svag nordlig vind och några grader kallt. Den 9 började snö falla och fortsatte därmed i flera dagar, omkring 50 cm. snödjup uppmättes. Den 16—17 var det snöyra och blev sedan kallt, från 18 till 28 gr på olika ställen i Berg. Kölden varade till omkring den 23, då det blev blidväder och milt, ibland 3—4 gr varmt, snön smälte i det närmaste bort och på sjöarna smälte isen, som var 20—30 cm. tjock.

Februari. Soligt och milt väder med flera plusgrader varade den första veckan. Den 8—9 föll snö i ett sträck och temperaturen sjönk, så att den 12 på morgonen var det 20 gr. kallt. Den 17 kom snö och blev då något mildare, omkring -4° , men därefter blev det klart och kallt, $15-22^{\circ}$.

Mars. Första hälften av mars var ganska kall, omkring $15-18$ gr., men så småningom blev det varmare, så i slutet av mån. blev det $+ -0^{\circ}$. I huvudsak var vädret under hela mars lugnt och klart med ganska riklig sol.

April. Den 1 april var snödjupet omkr. 60 cm. men fram till den 8 var det blidväder, som något satte ihop snömassorna. Den 9 blev det åter kallt, 7 gr. om natten, med därav följande hård skarsnö. Den övriga delen av månaden var kylig, disig och frostig, varför snösmältningen gick långsamt. Först den 30 blev det omslag med upp till 10 gr. varmt. I samband därmed uppkom årets första åska med regn, varför snön i huvudsak smälte bort.

Maj. De första dagarna i maj var det omkr. 20 gr varmt och ibland hördes åskan. Många trodde då, att våren skulle komma på allvar, men i stället blev det sedan bara beständigt regnigt och kyligt; ännu den 7 fanns det snö och is kvar i skogen och ofta var det nattfrost; den 27 var det 7 gr. kallt om natten. Vid pingst, den 29, var det i allmänhet endast knoppar på träden. De sista dagarna i maj kom sommaren med sol och omkr. 20 gr. värme. Vårarbetet blev avsevärt försenat. Enl. dr Rystedts väderleksöversikt i radio har det inte »i manna-minne» varit så kallt och ruskigt i april och maj.

Juni. I början var det varmt och vackert. På flera platser avslutades vårarbetet den första veckan. De två mellersta veckorna voro något kyligare men vid midsommar blev det varmt och vackert.

Juli. De första dagarna kom några regnskurar och likaså den 23 en mindre regnskur i samband med åska, men annars var hela månaden varm med upp till 30 gr. i skuggan och därav följande svår torka.

Augusti. Den torra och varma väderlekstypen fortsatte. Endast den 3 kom lite regn, annars var hela månaden torr och varm med ibland över 25 gr. i skuggan. Vattenbristen blev kännbar på flera platser. Värme- och torkperioden var en av de starkaste, som antecknats i meteorologernas väderleksjournal.

September. Den 3 var det 16 gr. varmt kl. 9 på morgonen, men sedan något svalare med någon mindre regnskur. Den 8 var det åter varmt, upp till 25 gr., den 9 åska, den 16 storm med regnskurar. Månaden var ganska rik på sol, men i slutet förekom något nattfrost.

Oktober. Till den 11 var det milt och varmt. Den 15 kom den första höststormen och därefter blev det något kyligare. Den 16 kom en lätt snöby och på natten något frost. Den 30 föll 6 cm. djup snö, vilken låg kvar ett par dagar.

November. Första hälften var ganska mild. Mellan den 13 och 25 var det kallare med barfrost och 10 cm. is men om dagen soligt så att den 24 förekom även s.k. myggdansen, men senare blev det storm och 12 gr. kallt. Den 18—19—20 syntes starkt norrsken. Den 30, Andersdagen, var mar-ken bar och $+ -0$ gr.

December. Första veckan var ganska mild. Den 9 kom en köldvåg med omkr. 15 minusgr. under 6 dagar och 10 cm. snödjup. Den 15 och 16 blev det något mildare och kom rikligt med snö, omkr. 25—30 cm. Den 19 och 22 delvis snöyra och ytterligare 20 cm. snö. Från den 23 och till årets slut var det milt och blidväder, så att den mesta snön smälte bort.

Hänt i Berg 1955

Jan. 6. Vid trettondedagens högmässa, vilken firades som ljusmässa, invigdes den nya dopfont, som församlingens kyrkliga syförening skänkt. Kyrkoherde Johnsson talade därvid över romarbr. 6 kap. 3—8 v. och förklarade därefter dopfonten invigd. Efter invigningen följde dop. Kyrkoherden framförde också församlingens tack till syföreningen. Trettondedagens kollekt uppgick till 772 kr. jämte 2 dollars.

Jan. 8. Det i höstas instiftade Elin Wägners-stipendiet på 10.000 kr. för forskning om kvinnornas äldre historia, har väckt stort intresse i hela världen. Omkring 60 personer, varav hälften från utlandet, har sökt stipendiet.

Jan. 15. Kommunalfullmäktige hemställer hos landshövdingen att få medaljera avgående fjärdingsmännen i Berg och Asa, vilka tjänstgjort i över 30 år.

Jan. Vid pastoratsstämma med Berg och Ormesberga församlingar valdes till revisorer Gustav Hörberg, Lädja, och Erik Karlsson, Bergslund.

Jan. Vid årsmöte med Bergs SLU-avdelning valdes till ordf. Ally Johansson, Ekenäs, sekreterare Britta Persson, Ernatorp, och till kassör Göte Persson, Lädja.

Jan. IOGT-logen »Förgät mig ej» höll årsmöte, och valdes därvid vederbörliga funktionärer.

Jan. Bergslunds GOIF höll årsmöte i Bydegården. Gösta Ek omvaldes till ordf. för år 1955, och till kassör valdes Erik Olofson. Medlemsantalet var 78. Kassabehållningen utgjorde 3032 kr. jämte en särskild idrottsplatsfond på 2650 kr.

Febr. 6. Rödakorskretsen håller årsmöte i Sockenstugan. Anslag beviljas till Röda korsets semesterhem, till cancerforskningen och till Lugnets konvalescenthem.

Febr. 6. Bergs BF-avdelning hade årsmöte med samkväm i Bydegården.

Febr. 26. IOGT-logen »Förgät mig ej» hade anordnat aftonunderhållning i Bydegården med föredrag av seminarieadjunkt Erik Melander, Växjö.

Febr. 27. Högmässan i Bergs kyrka fick en särskilt högtidlig prägel, då efter gudstjänstens slut fyra trojänare på Bergs

Herregård fick i kyrkans kor mottaga Patriotiska sällskapets förtjänstmedaljer i silver för långvarig och trogen tjänst. De fyra medaljörerna voro: Rättaren Georg Johansson, Berg, Snickaren John Svensson, Ljunghaga, Lantarbetaren John Berg-holm, Berg, och Lantarbetaren Karl Andersson, Berg. Innan kyrkoherde Johnsson medaljerade höll han ett tal till de fyra medaljörerna.

Febr. Bergs SLKF-avdelning höll årsmöte. Till ordf. omvaldes fru Maiken Johansson, Ernatorp.

Febr. Berg-Lammhults HUF höll årsmöte på Strands festvåning i Lammhult. Till ordf. omvaldes fröken Berit Ericson, Håknahult. Efter mötet följde underhållningsprogram.

Febr. Bergs SDUK höll årsmöte. Till ordf. valdes Karl-Gunnar Petersson, sekreterare Kerstin Petersson och kassör Åke Johansson. Medlemsantalet var vid årsskiftet 1954—1955 28 st.

Mars 5. Bergs IOGT:s scoutkår höll årsmöte i församlingsrummet i Bergslund. Kärchefen, Ejnar Ejderljung, hade undanbett sig återval och till kärchef för 1955 valdes Thage Peterson. Ejnar Ejderljung blev v. kärchef, kårkassör och kårskapare.

Mars 25. Bergs IOGT-ungdomsloge hade anordnat terränglöpning för de yngre årsklasserna. Samlingen skedde vid scoutstugan, där även efter tävlingen pris- och märkesutdelning ägde rum.

Mars 29. Vid kommunalfullmäktiges sammanträde behandlades bl. a. fattigvårdsstyrelsens förslag om byggande av nytt äldreomsorgshem inom kommunen. Till utredningskommitté härför utsågs Oscar Palm (sammankallande), veterinär Karl Petersson och Edvin Johansson, Baggansås.

Mars. Skolstyrelsen beslöt att anordna tre skolkörskurser för fortsättningsskolans barn.

April 11. Växjö skyttekrets hade annandag påsk fältskyttetävling i trakten av Rösås. Kretsmästare blev Lage Engström, Växjö. Första pris i veteranklassen erövrades av Gustav Hörberg, Berg.

April 16. Vid radioutsändningen på morgonen varnades för svår tjällossning å vägen mellan Växjö och Lammhult.

April 27. I Lädja och Lövhult hade förarbetet till vårbruket påbörjats.

April 30. Bergs Hembygdsförening hade traditionell valborgsmäsofest. Vid bälet talade landsantikvarie Anderbjörk om vecoräkningen, dess uppkomst och betydelse den haft isynnerhet vid vårarbetet.

Maj 7. Vid Kronobergs skytteförbunds årsmöte erhöll Sixten Persson, Lövhult, och K. H. Karlsson, Holmalycke, förbundets förtjänstmedalj.

Maj 8. Vid motorcykeltävlingen »Djurgårdsloppet» i Helsingfors inför 15000 åskådare blev Ulf Gate tvåa i lilla mc-klassen med tiden 28,09 efter australiensaren Keith Campbell, 28,05.

Maj. Natten mellan den 7 och 8 gjordes inbrott hos handlanden John Johansson, Lädja. Endast halva växelkassan, omkring 16 kronor, hann tillgripas, emedan en vakt-hund gav skall.

Maj 10. Rödakorskretsen. De olika bidragen till den genomförda »Riksinsamlingen» sammanräknas till ett slutresultat av 940 kronor.

Maj 15. Ulf Gate, Rösås, deltog i motorcykeltävlingen Runsalas TT-lopp i Finland inför ett rekordstort antal åskådare och blev där nr 3 med tiden 39,34,8.

Maj 15. Bergs skytteförening höll årsmöte. Av årsredogörelsen framgick att föreningen hade 54 aktiva och 4 passiva medlemmar. Räkenskaperna ha omslutit 4931 kr. med en behållning av 2450 kr. I styrelsen valdes Gustav Hörberg, Lädja, till ordf., Ernst Petersson, Hagadal, till sekr. och Sixten Persson, Lövhult, till kassör. Vid årsmötet överlämnades till föreningen tre värdefulla vandringspriser, skänkta av Emil Johansson, Lunden, samt en större penningssumma, avsedd till priser inom föreningen, av bröderna Gösta Henriksson, Lunden, och Per Henriksson, Bredhult.

Maj 18. På grund av den regniga väderleken har vårbruket blivit åtskilligt försenat, varför endast på torrare platser sådden kunnat påbörjas och potatisen sätts.

Maj 22. Bergs Hembygdsförening höll årsmöte för första gången i den nyuppsatta mangårdsbyggnaden på hembygdsgården.

Maj 22. Kyrkorådet beslöt att utbyta en del äldre pipmaterial i kyrkans orgel mot

nytt sådant enligt förslag av orgelfirman A. Mårtensson, Lund.

Maj 22. Två personbilar krockade vid Bergs Herregård men endast materiella skador uppstod.

Maj 23—25. Examen vid småskoleseminariet i Växjö varvid, bland andra, fröken Marianne Nilsson, Rösås, utexaminerades till lärarinna.

Maj 30. Genom s. k. tjuvbromsning antände tåget annandag pingst ett skogsparti i Sandvik.

Maj 30. Smålandsdagen firades på Skansen i Stockholm. Bestyrelsen för denna »dag» hade utvalt tre brudpar från Småland, som vigdes i Seglora kyrka. Brudparet från Kronobergs län var Fritz Fransson, Lunnaby och fröken Ulla-Britt Andersson, f. d. till August och Alma Johansson, Bråt, Berg.

Maj. Pastoratskyrkostämman har till ledamot av boställsnämnden utsett nämndeman Knut Johansson, Hjulatorp, och till pastoratsombud boställskassör Oscar Palm, Annegärde.

Juni 4. Vårsådden i allmänhet avslutad.

Juni 14. De kyrkliga syföreningarnas medlemmar inom Kinnevalds och Norrvidinge kontrakt voro samlade till syföreningsdag i Vederlöf. Även dess medlemmar från Berg voro närvarande där. Efter gudstjänsten i kyrkan, där predikan hölls av kyrkoherde Geelmuyden, Jät, var samkväm anordnat i kyrkskolan och i Videsborg.

Juni 19. Lammhults Hembygdsgård invigdes av landshövding Bergquist. Omedelbart efter invigningen överlämnade landshövdingen K. M:ts medalj av silver, åttonde storleken, »För medborgelig förtjänst» till f. fjärdingsmännen Aug. R. Wennberg, Källehult, Berg, och G. Johansson, Asa. Innan landshövdingen fäste utmärkelsetecknen, höll han ett tal till de båda polismännen.

Juli 1—3. Vid riksskyttetävlingarna i Växjö erövrade Gustav Hörberg, Lädja, första pris i veteranklassen vid skjutning 20 sek. med k. pist. mot figur med 10 tr. 79 p. Även i de övriga klasserna hade endast en skytt högre poäng.

Henning Karlsson och Vilhelm Fransson uppnådde goda resultat i övrig tävling och erhöll högre pris jämte hederspris.

Juli. Under första veckohelgen i juli hade

ett 60-tal flick- och pojkscouts från kårerna i Berg och Moheda varit samlade till läger vid Holmen i Matkull där flera tävlingar och scoutverksamhet förekom.

Juli 6. En bil och en motorcykel krockade vid Berg, men endast mindre skador våldades därav.

Juli 30. En mindre mossbrand vid Hjulatorp släcktes ganska snabbt av Lammhults brandkår.

Aug. 2. Tvenne orgelbyggare från A. Mårtenssons Orgelfabrik i Lund anlände till Berg. Kyrkans orgel förses med nya pipor, och det resterande pipbeståndet från 1838 års orgel borttages. Arbetet med detta pågår i c:a 5 veckor.

Aug. 17. Missionsgudstjänst i Bergs kyrka med predikan av pastor G. Nykvist, Öhr. Efter gudstjänsten hölls missionsauktion vid sockenstugan å de alster, som Bergs Kyrkliga Syförening tillverkat och dessutom en del skänkta varor. Auktionen, tillsammans med kollekt, kaffeförsäljning o.d. inbringade över 3.800 kronor, det bästa resultatet därvidlag hittills i Berg.

Aug. 26. Bergs IOGT:s ungdomsloge hade anordnat terränglöpning för de yngre årsklasserna. Samlingen skedde i scoutstugan.

Sept. 4. En jägare avlossade ett par hagelskott så i närheten av boningshuset tillhörande Gustav Fast, Björkvalla, att haglen slog ned mot fönsterrutorna. Händelsen föranledde polisanmälan.

Sept. 4. De gamlas dag firades med högmässa och nattvardsgång i kyrkan. Efter gudstjänsten bjöd Bergs Kyrkliga Syförening på kaffe samt ostkaka i sockenstugan. De inbjudnas tack framfördes av f. nämndemannen Magni Petersson, Lädja. Linjebuss bjöd på fri resa från Rösås till Berg fram och åter.

Sept. 6. Kommunalfullmäktige sammanträdde och behandlade 48 ärenden, de flesta angående inkomna ansökningar om anslag och i övrigt angelägenheter inom storkommunen.

Sept. 7. Hästpremiering på Bergs Säteri. 26 st. hästar premierades och av dessa tillhörde 8 st. godsförvaltare Sven Skogström, Bergs Säteri.

Sept. 11. Hembygdsföreningen hade denna dag inbjudit till *Hembygdens Dag* med kyrkkaffe i Hembygdsstugan efter gudstjänstens slut. Tillslutningen var stor och

med intresse tog de närvarande i betraktande Hembygdsgården med dess kultursamlingar. Eric Rydstrom höll ett anförande om hembygdsvården och dess betydelse. Detta blev också hans sista offentliga tal.

Sept. 11. Bergs skytteförening tävlade om Metallverkens och Hallströms vandringspris.

Sept. 15. Domkapitlet har lämnat tillstånd till sådan ändring av tiden för högmässa-gudstjänsterna i Bergs och Ormesberga kyrkor att sådan hålles varannan söndag kl. 10.30 och varannan söndag kl. 13 i båda kyrkorna i stället för var tredje söndag.

Sept. 25. Bergs skytteförening hade anordnat statspris- och mästerskapstävlingar. Årets mästerskytt blev Per Henriksson, Bredhult. Gunnar Gustavsson, Frälseg, tog sin femte inteckning i »Asapokalen» och erövrade den därmed för alltid.

Sept. Berg — Lammhults HUF höll höstens första möte vid Hacksjön i Bodanäs. Därvid serverades surströmming.

Sept. Vid årsmötet med Bergs lottaförening omvaldes styrelsen i sin helhet med fru Inga Brita Persson som ordf. och fru Gunilla Skogström v. ordf.

Lottorna inom denna förening har vid hemvärns- och skyttetävlingar ombesörjt förplägnaden.

Till ett barnhem i Tyskland har genom lottornas försorg avsänts en ganska omfattande sändning av olika sorters klädesvaror, vilka dels voro förfärdigade genom eget arbete och dels utgjorde skänkta varor.

Okt. 9. Bergs SLKF-avdelning hade i Bygdegården anordnat »Hemmets dag». Fru Barbro Hultman, Kronoberg, höll föredrag om hemmets betydelse. Tillslutningen av intresserade ortsbor var stor, och behållningen av servering och lotteri tillföll reumatikervården.

Okt. 10. På initiativ av Rödakorskretsen börjar en kurs i hemsjukvård. Kursen omfattade 20 timmar, var förlagd till Sockenstugan och bevistades av 15 deltagare.

Okt. 16. Hemmets dag firades i Bygdegården med kyrkkaffe, föredrag av Barbro Hultman, Kronoberg, och i övrigt med samkväm.

Okt. 18. Testamentet efter avlidna fröken Hulda Karlsson, Bölsmåla, utvisade en behållning av kr. 17073.80. Sedan vissa legat

på 7.500 kr. utgått, skulle återstoden avsätas till en fond att förvaltas av kommunen och benämnd »Hulda Karlssons understödsfond för behövande skolbarn och konfirmander». Vid kommunalfullmäktiges sammanträde beslöts att tacksamt mottaga denna gåva.

Okt. 19. Hos Gustav Svensson, Ingelstorp Lassagård, utbröt eld i en ekonomibyggnad, inrymmande bryggghus, snickarverkstad, hönshus och spannmålmagasin. Elden upptäcktes vid 11.30-tiden, och Lamnhults brandkår, som larmats, anlände efter 20 min. Byggnaden var då helt övertänd och nedbrann till grunden. Värdet av den nedbrända byggnaden jämte inventarier uppskattades till mellan 10.000 och 15.000 kronor.

Okt. 22. Bergs SLU-avdelning hade anordnat kamratafton med samkväm i Bydegården. I underhållningsprogrammet ingick bl. a. föredrag och amatörteater.

Okt. 23. Vid kyrkostämma denna dag fastställdes kyrkorådets förslag till utgifts- och inkomststat å kr. 12.500 för år 1956. En kommitté på tre personer tillsattes för att utreda frågan om elektrisk belysning i kyrkan.

Nov. 11. Skatteuppgifterna från härads-skrivarekontoret utvisade för Bergs socken: Slutlig skatt 319.637 kr. Överskjutande skatt 60.434 kr. och Kvarstående skatt 63.991 kronor.

Nov. 21. De för 1956 beslutade utdebiteringarna för Bergs socken utgjorde pr skattekrona: Till kommunala ändamål 6,50. Kyrkliga ändamål 0,96 eller tillsammans kr. 7,46, vilket utgör en ökning med 0,75 sedan föregående året.

Nov. 23. Berg — Lamnhults HUF hade aftonunderhållning i Hembygdsgården. Programmet inleddes med en bilutflykt — »novemberbrasan» — under c:a 1 timmes tid och med tävlingskaraktär. Senare höll insp. G. Karlsson, vid Räddningskåren, föredrag.

Nov. 24. Rubrik i en ortstidning: »Lantbruksnämnden vill ha mer än tre fjärdedelar av Lamnhults Gård».

Dec. 2. Vid det för vägbeläggningen anlagda asfaltverket i närheten av Söreskog uppstod eld i en asfaltkokare och en del trävirke. Lamnhults brandkår larmades och anlände efter 20 min. Branden kunde

snart släckas och några större skador hade inte uppstått.

Dec. 4. Efter gudstjänstens slut i Bergs kyrka hölls söndagsskoleavslutning i sockenstugan, dit söndagsskolans elever och målsmän voro inbjudna till kyrkkaffe. Kyrkoherde Johnsson höll tal och barnen sjöngo flera psalmer.

Dec. 5. Lamnhults skolor för yrkesundervisning hade avslutning i sockenstugan på den kurs i klädsömnad, som sammanlagt 90 timmar pågått i Berg med 12 elever och med fru Ingegärd Ernfjäll, Ernatörp, som lärarinna. Ett 70-tal för kursen intresserade hade infunnit sig till avslutningen, varvid även förekom mannekänguppvisning.

Dec. 6. Kommunalfullmäktige höll sammanträde, varvid förrättades val av befattningshavare och ledamöter i 28 st. olika styrelser, nämnder, beredningar o. d. inom storkommunen. Enligt tidningsreferat medverkar däri 179 personer, fastän flera därav äro desamma på olika poster. Fullmäktiges egna ledamöter icke inräknade.

Dec. 9. Bergs RLF-avdelning hade anordnat en skogsdag hos Göte Andersson, Bredhult. Ledare voro bitr. länsjägmästare I. A. Svensson, Växjö, och läns-skogvaktare T. Bengtsson, Asa, och deltagarna 51 st. Flera skogsvårdande åtgärder behandlades, och vid gallringstävlingen erhöll Erich Christoffersson, Holmsryd, 1:a pris.

Dec. 10. Rödakorskretsen anordnar insamlingsfest i Bydegården. Doktor Håkan Larsén talar om »Moderna undermediciner». Festens nettobehållning uppgick till 933 kronor.

Dec. 25. Julottan i Bergs kyrka började kl. 4 på morgonen. Vädret var då milt med snösmältning. Två linjebussar körde från Rösås till Berg, och Bergslunds Taxi körde med två småbussar över Ramsås—Holma, jämte särskild tur över Bredhult, och till Berg.

Dec. Rödakorskretsen har upptagit beställning på 180 st. identitetsbrickor.

Dec. 31. Bergs Rödakorskrets hade vid årets slut 255 medlemmar, d. v. s. 31% av socknens befolkning.

Kollekterna, som upptagits i Bergs kyrka 1955, utgjorde; Riksskollekt 3194,33; Stiftsskollekt 276,45 och Församlingskollekt 357,17 kronor eller tillsammans 3.827,95 kronor.

Grav- och gåvomedel utgjorde 760 kronor. Dessutom är skänkt 20 kr. till de fattiga.

Fattigstocken innehöll kr. 25.75.

Till Bergs kyrkas Blomsterfond har under år 1955 skänkts tillsammans 502 kronor.

Bergs Kyrkliga Syförening har detta år skänkt ett dopfat av gammalt silver till den dopfont, vilken nämnda förening föregående år skänkte till Bergs kyrka. Guldsmeden Harald B. Andersson i Tyringe har tillverkat detta dopfat, vilket har betingat en kostnad av 1.800 kronor.

*

Berg — Lammhults HUF har på hösten enl. tradition besökt pensionärshemmet i Tjureda och bjudit samtliga pensionärer på kaffe och tårta. Efter kaffet lästes söndagens aftonsångtext och psalmer sjöngos. En av pensionärerna framförde deras tack till besökarna.

*

Bergs IOGT:s scoutkår segrade i distriktets arbetstävling, och i den s.k. A-kampen deltog en patrull och fick där en god placering. S:t Georgsdagen firades med scoutgudstjänst och scoutupptagning i Bergs kyrka. Gemensamt med Bergs lottakår och hemvärn firades Svenska Flagans Dag, och scoutkåren fick då mottaga en svensk fana.

*

Under sommaren har arbetet slutförts med breddning, fyllning, asfaltering med gul mittlinje, parkeringsplatser och övriga förbättringar å landsvägen eller som det numera heter, *Länshuvudväg 82*.

*

Vid folkomröstningen angående införandet av högertrafik eller bibehållandet av vänstertrafiken avgåvos från Berg: 16 röster för högertrafik, 368 röster för vänstertrafik och dessutom 4 blanka röster.

*

De vanligaste flyttfåglarnas ankomst 1955: Lärkan, bofinken, staren, sädesärulan och tofsvipan anlände till Hult den 4 april, taltrasten och ringduvan den 13 och vildgässen sträckte däröver den 27 april. Låduvalan kom den 8 maj, och den 11 maj hördes göken gala.

Red.

FÖDDA UNDER ÅR 1955

Jan Axel Christer, född 4 mars. Föräldrar: Johansson, Nils Johan Ragnar, hem. äg., från Fagerås 1:4, och hans hustru Hil-dur Gerda Maria, f. Gustafsson.

Tanja Birgit, född 4 mars, dotter av Rydström, Erik Birger, Elektriker, från Skogsbacken, Vråen 1:5, och hans hustru Magdalena Elfride Hedvig Loni, f. Stückerath.

Anna Lena Kristina, född 25 augusti, dotter av Petersson, Hjalte Gunnar Inge-mar, civ. ing. från Stg. 1787, Sofia, Jönköping, och hans hustru Anna Birgit Ingeborg, f. Persson från Solhem, Lädja 6:15.

Stig Erik Villy, född 1 okt., son av Söderström, Stig Ingvar Harald, målare från Skönsboda 1:1, och hans hustru Vinny Viola Henrietta, f. Landgren, från Sandvik Lillegård 3:1.

Lars-Olof Ingemar, född 31 december, son av Jonasson, Stig Adolf Inge, hem. äg., från Fagerås 1:3, och hans hustru Kerstin Dagmar, f. Kristoffersson.

VIGDA UNDER ÅR 1955

Gustafsson, Nils Johan Bertil, hem.äg., från Holma 1:6, Östregård. Nilsson, Evy Ingrid Sofi, hamb., från Holma 1:4 Östregård. Vigda den 18 juni 1955.

Lundqvist, Sören Evert Rutger, hem.äg., från Lövhult 2:6 Västregård, Johansson, Gunborg Märta Marianne, sjukvårdsbitr., Lövhult 2:6 Västregård. Vigda den 24 juni 1955.

Andersson, Stig Arne Henning, hem.äg., från Lädja 3:4 Knapagård. Johansson, Ally Dagmar Ingeborg, hamb., från Lövhult 2:6 Västregård. Vigda den 24 juni 1955.

Vigda under år 1955

Lantz, Ernst Sture Bertil, chaufför, från Grevaryd 1:24 Aneboda, Kron. län. Petersson, Elna Linnéa Viola, telefonist, från Lädja 3:4 Backagård. Vigda den 11 juni 1955.

Johansson, Sven Uno, byggn.grov. arb., Öbo 9, Tingsås, Kron. län. Landgren, Sigrid Ellida Ragnhild, sömm., från Sandvik 3:1 Lillegård. Vigda den 24 juni 1955.

Söderström, Stig Ingvar Harald, målare, från Skönsboda 1:1. Landgren, Vinny Viola Henrietta, hemb., från Sandvik 3:1 Lillegård. Vigda den 9 juli 1955.

*

KONFIRMERADE UNDER ÅR 1955

Kennert Karl Erik Andersson, född 24/7 1940, fr. Bengtsgården 1:1. Moder: Hush. Margit Helfrid Viktoria Andersson.

Lars Tore Gotthard Petersson, född 5/5 1940, från Bredhult 1:3. Fader: Hem.äg. Ernst Gustaf Petersson.

Sixten Simon Edvin Nöjd, född 13/3 1940, från Hagstad 1:3, Källsnäs. Skom. änk Ida Sofia Nöjd.

Lars Erik Gustaf Persson, född 29/4 1940, från Sjöatorp 1:3, Hinsekind Tolg. Hem.äg. Ernst Johan Gustaf Persson.

Rolf Johan Börje Jonasson, född 14/4 1940, från Yxnäs 1:8, Alebäck, Tolg. Hem.äg. Ernst Johan Jonasson.

Gunn-Britt Maria Johansson, född 30/6 1940, från Bengtsgården 1:1, Rätt. Sven Georg Johansson.

Ingrid Stina Maria Andersson, född 18/5 1940, från Ernatörp 6:6. Hem.äg. Ester Amalia Monica Andersson.

Barbro Kerstin Birgitta Algotsson, född 5/6 1940, från Hjulartorp 3:4. Hem.äg. Johan Gustaf Algot Karlsson.

Britt Maria Karlsson, född 6/7 1940, från Lädja 7:9, Ryäng. Hem.äg. Johan Herman Karlsson.

Ulla-Britt Louise Landgren, född 18/2 1940, från Sandvik 3:1. Arr. Sture Edvin Landgren.

Margareta Märta Monica Andersson, född 27/7 1940, från Yxnäs 1:6, Tolg. Vagarb. Sven Anton Uno Andersson.

Kurt Lars-Johan Johnsson, född 27/9 1940, från Hjulartorp 1:5. Hem.äg. John Vilhelm Andersson.

Konfirmerade den 22 april, första nattvardsgång den 24 april 1955.

*

DÖDA UNDER ÅR 1955

Död 9 jan. Svensson, Nils Johan, f. d. hem.äg., från Ernatörp 1:7 Holmagård, född 12 jan. 1860.

Död 16 jan. Jonasson, Sven August, f. d. hem.äg., från Ramsås 2:3 Lillegård, född 18 nov 1862.

Död 16 jan. Johannesson, Ida Maria, f. Jonasson, från Holma 2:8 Västregård, änka efter f. d. hem.äg., född 15 jan. 1871.

Död 21 febr. Gustafsson, Ester Elina Maria, f. Petersson, änka efter hem.äg., från Bråt 1:8, född 10 dec. 1876.

Död 26 febr. Johansson, Johan Gustaf Robert, hem.äg., från Hjulartorp 1:2 Karls-gård, född 15 maj 1885.

Död 9 mars. Jonasson, Matilda Kristina, f. Johannesdotter, hem.äg. änka från Bjursjö 1:1, född 17 december 1868.

Död 2 mars. Wiemer, Erik Gustaf, f. d. sjökapten, från Bengtsgården 1:1, född 4 juni 1870.

Död 23 maj. Karlsson, Ida, f. Bengtsson, hem.äg. änka, från Lädja 1:2 Sjögård, född 9 sept. 1868.

Död 4 juni. Karlsson, Hulda Kristina, f. d. hem.äg., från Bölsmåla 1:2, född 14 april 1876.

Död 27 juni. Davidsson, Augusta Vilhelmina, f. Andersson, från Slätthult 1:7, född 21 juni 1879, hustru till f. d. hem.äg. Johannes Gustaf Davidsson.

Död 14 sept. Rydström, Eric, hem.äg., f. d. riksdagsman, från Vrån 1:3, född 29 december 1881.

Död 24 sept. Petersson, Johan Georg Natanael, hem.äg., från Slätthult 1:6, född 12 jan. 1892.

FOLKMÄNGDEN I BERG ÅR 1955

Folkmängden i Berg utgjorde vid årsskiftet 1954—1955: Män 431, kvinnor 390 eller tillsammans 821 personer. Sedan föregående år har folkmängden minskats med 21 personer.

*

**FASTIGHETSAFFÄRER OCH
NYBYGGNADER**

Med såväl fastighetsaffärer som nybyggnader eller mera omfattande renoveringar har det detta år varit ganska lugnt.

Den största affären, vilken även berör Berg, skedde i Lammhults Folkets Hus den 24 maj, då Lammhults storkommuns preliminära köp av AB Lammhults Gård godkändes. Köpesumman utgjorde 1.356.000 kronor. Denna gård, vilken mest kallats Lamhults Herregård, blev säteri år 1666.

Stig Carlsson, Hagstad, har av sina föräldrar, Karl och Hilma Jonasson, köpt sin fädernegård, 1/4 mtl Hagstad 1:3.

Genom auktion den 10 nov. försålde fr. Hanna Jonasson, Knutsudde, sin bostadsfastighet, Sjöudden Bengtsgård 1:3 till trafikassistenten Peder Gyllensvärd, Stockholm, för ett pris av 10.000 kronor.

Hemmäg. Gustav Johansson, Lädja Brodsagård, har där byggt ett nytt boningshus.

Henrik Rosenberg, Lädja Backagård, har utfört omfattande renoveringar av boningshuset därstädes.

IOGT-logen »Förgät mig ej:s» ordenshus, Berghem, har undergått en omfattande renovering för omkr. 11.000 kronor.

REDAKTIONSKOMMITTÉ:

JOHAN JOHANSSON

FLORY GATE

EDVIN KARLSSON

Bergs krönika rekvireras från Johan Johansson, Lilla Målen, Lidnäs. Pris kr. 3.—. Även tillhandahålles äldre årgångar av krönikan. Pris resp. kr. 1.—, 2.— och 3.—.

Spara Krönikan!